

ת"פ 65672/07/17 - מדינת ישראל נגד א ג

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 65672-07-17 מדינת ישראל נ' ג
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גבריאל דניאל

המאשימה

נגד

א ג

ע"י ב"כ עו"ד עידן שני

הנאשם

הכרעת דין

עם תום שמיעת הראיות וסיכומי הצדדים, הורה בית המשפט על זיכוי הנאשם. כעת, מפורטים הנימוקים לזיכוי.

רקע

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות תקיפת בת זוג - לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") ואיומים - לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 15.2.2017, לאחר ויכוח בין הנאשם לבין אשתו ג ג (להלן: "המתלוננת"), תקף אותה הנאשם בכך שהיכה בשפתייה וכן איים עליה בכך שאמר לה: "אל תתני לי לעשות את מה שאני לא רוצה לעשות".

2. הנאשם כפר במיוחס לו, וטען כי כל שהתרחש הוא ויכוח בין השניים. לפיכך, נשמעו ראיות.

במסגרת פרשת התביעה, העידה המתלוננת וכן הוגשו בהסכמה מסמכים בהם דו"חות פעולה, מזכרים, הודעת הנאשם, הודעת שכנה בשם ק פ (להלן: "השכנה") ועימות בין הנאשם לבין מתלוננת.

במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם בעצמו וכן הוגשו דו"ח פעולה ומזכר.

טיעוני הצדדים

עמוד 1

3. ב"כ המאשימה טען, כי יש לקבל את עדותה של המתלוננת, המוצאת חיזוקים בהחלטתה לעבור למקלט לנשים מוכות לאחר המקרה. חיזוק נוסף טען ביקש ב"כ המאשימה למצוא בעדות שכנתה של המתלוננת, ק, אשר שמעה ממנה על האלימות מיד לאחר המקרה וכן הבחינה במצבה הנפשי. כמו כן, טען ב"כ המאשימה כי הנאשם לא סיפק כל הסבר לכך שהמתלוננת מסרה תלונה לגבי אלימות ברף נמוך בלבד, זאת ככל שהדברים לא התרחשו. בהתאם, טען ב"כ המאשימה כי יש להרשיע את הנאשם.

4. ב"כ הנאשם היפנה לרקע שאינו שנוי במחלוקת, לפיו מעולם לא היו אירועי תקיפה או איומים בטרם המקרה המיוחס בכתב האישום, וכן העלה תמיהה לגבי פניית המתלוננת לשירותי הרווחה בטרם אותו מקרה, כאשר הנאשם הוא שביקש להתגרש ממנה. לגבי האירוע, טען ב"כ הנאשם כי המתלוננת מסרה מספר גרסאות שונות, במועדים שונים, לגבי פרטי המקרה וכן הוסיפה נסיבות מחמירות שלא נמצא להן כל בסיס, כגון קיום יחסי מין בכפיה על ידי הנאשם וכן החזקת סכינים מאיימים. לפיכך, עתר לזיכוי הנאשם.

דין והכרעה

5. למעשה, המתלוננת והנאשם הם המשתתפים ועדי הראיה היחידים לאירוע המיוחס בכתב האישום. בהתאם לעדות המתלוננת, בתם הקטינה היתה בחדרה, השכנה פגשה בה לאחר האירוע וכך אף השוטרים שהגיעו למקום. מכאן, אף בהתחשב בקיום ראיות נוספות העשויות לחזק או לכרסם את עוצמת עדות המתלוננת, הרי שמסד הראיות לגבי שתי העבירות המיוחסות לנאשם הוא עדויות המתלוננת והנאשם.

בפתח הדיון, אציין את התרשמותי הבלתי אמצעית מהשניים: לאורך כל עדותה בבית המשפט, עדות ממושכת ביחס לאירוע הקצר, העידה המתלוננת באופן אסרטיבי ונחוש, אף כשעומתה עם סתירות רבות בין גרסאותיה השונות להן סיפקה מענים בלתי הגיוניים. כך, הפנייתה לדברים מפורשים שכתב שוטר מפיה, אשר אינם עולים בקנה אחד עם עדותה או גרסה אחרת, נענו בתשובה: "**כל אחד יכול לכתוב מה שהוא רוצה**" (עמ' 9 ש- 12 לפרוט'), וכך לעיתים נמנעה מלמסור הסבר (עמ' 12 ש- 27 לפרוט'). לא מצאתי כל קושי או בעיה בשליטת המתלוננת בשפה העברית, לאור עדותה הקולחת תוך שליטה מלאה בעברית. לצד זאת, התנהלותה לאורך כל העדות, היתה בוטחת ופסקנית, גם כשמסרה גרסאות סותרות ובעייתיות, כפי שיפורט בהמשך. בנוסף, התרשמתי בהחלט מניסיונה של המתלוננת להעצים את הרקע לאירוע, ללא ביסוס ראיתי, תוך מתן גרסאות משתנות, באופן המוסיף ומכרסם במהימנותה. כל אלה, הותירו רושם בלתי מהימן, המקשה לקבל גרסה מסוימת של המתלוננת.

לעומתה, התרשמתי מכנות דבריו של הנאשם, אשר העיד באופן נסער ואף פרץ בבכי במהלך עדותו. בנוסף, דברי הנאשם כי לאור הרעה ביחסים ביניהם הציע למתלוננת להתגרש, זאת עובר לאירוע, לא נסתרו על ידי המתלוננת. לעומת הסתירות שהתגלו בגרסאותיה, לא מצאתי סתירה בעלת משקל בעדויות הנאשם, אשר עמד על גרסתו לאורך כל הדרך.

אפנה להלן לסוגיות המבססות את התרשמותי מהבעייתיות בעדותה של המתלוננת.

6. המתלוננת ייחסה לנאשם את תקיפתה, אך נותר ספק האם התלוננה על תקיפה או על ניסיון תקיפה. תחילה, התקשרה המתלוננת למוקד 100 של המשטרה, ניתקה את השיחה, ובהמשך התקשרה אליה שוטרת מהמוקד. השוטרת פנתה אל המתלוננת בשיחה, וכל שאמרה הוא: **"התקשרו אלינו מהמספר הזה"**. בתגובה, ענתה המתלוננת **"מקודם היה לי יכוח עם בעלי והוא ניסה להרביץ לי והוא יצא מהבית... פחדתי שהוא נכנס... עכשיו בסדר"** (ת/1).

היחידה החוקרת הבחינה בשינוי גרסת המתלוננת בעת תלונתה בהמשך, כשהעידה במשטרה כי הנאשם היכה אותה, ולפיכך נשאלה המתלוננת מדוע ייחסה לנאשם תחילה ניסיון תקיפה בלבד. במענה לשאלה זו, אמרה המתלוננת ש**"לא רצתה משטרה בכלל והיתה לחוצה ואפילו אמרה להם שלא צריך להגיע"** (ת/3). לא ברור מהסבר זה, מדוע המתלוננת ייחסה לנאשם עבירה כלשהי, ניסיון תקיפה וכן פחד מפניו, במהלך אותה שיחה ראשונית עם המשטרה, זאת ככל שאכן לא רצתה שמשטרה תגיע למקום. הרי ניתן היה להסתפק באמירה כי מדובר בטעות, ובוודאי שלא לציין דברים המעידים על סכנה לשלומה, דברים אשר יביאו למעורבות משטרתית.

בעדותה בבית המשפט, בטרם עומתה עם תיעוד שיחה זו בחקירתה הנגדית, העידה המתלוננת כי במהלך השיחה עם מוקד המשטרה, **"אמרתי שהיה יכוח ובעלי הרביץ לי ונתן לי מכה והפסיק ועכשיו אין כלום"** (עמ' 5 ש- 10 לפרוט'). מדובר בעדות המודעת לקושי הקיים למול גרסתה הראשונית, ומנסה לתקן קושי זה בדרך של עדות, לכל הפחות - לא מדויקת, זאת לגבי סוגיה מהותית.

גם הסברה של המתלוננת במענה לשאלה מדוע לא חפצה במעורבות המשטרה, הוא בעייתי: המתלוננת הבהירה ש**"לא רציתי להתלונן בהתחלה, כי ייקחו אותי ויחקרו אותי ושהוא חוזר זה פי שתיים עוד ויכוח וריב"** (עמ' 9 ש- 29-30 לפרוט'). לגבי מקור סברה זו שחקירת הנאשם תביא לוויכוח ולריב נוספים, העידה המתלוננת שהיא **"שומעת מאנשים"** (עמ' 10 ש- 2 לפרוט'). אם אכן המתלוננת חששה מפני השלכות תלונתה לאחר שחרורו של הנאשם ממעצר, לא ברור מדוע בחרה לבסוף להגיש תלונה. גם אם הופעל עליה **"לחץ"** על ידי השוטרים להגיע ולהתלונן (עמ' 5 ש- 13-14 לפרוט'), הרי שהמתלוננת יכולה היתה בוודאי שלא להגיש כל תלונה, ולכל היותר לציין במשטרה שלא הותקפה, כפי שטענה בשיחת הטלפון הראשונה.

קושי נוסף מתעורר לנוכח הסבר המתלוננת לשיחת הטלפון בה התלוננה על ניסיון תקיפה בלבד, כי **"היתה לחוצה"**, תיאור מצב אשר מצא ביטוי אף בעדותה בבית המשפט כשציינה כי **"באותו היום הייתי במצב נפשי מאוד לחוץ..."** (עמ' 11 ש- 31 לפרוט'). כשעומתה המתלוננת עם האפשרות שאמרה דברים לא מדויקים לשוטרים אשר הגיעו לזירה, בשל מצבה הנפשי באותו מועד - שללה זאת. בתגובה לשאלה מפורשת האם היתה במצב נפשי לא טוב במועד האירוע, כפי שהעידה בעצמה דקות ספורות קודם לכן, ענתה המתלוננת בשלילה (עמ' 12 ש- 4-5 לפרוט'). מדברים אלה יש להסיק, כי הסבריה של המתלוננת לגרסתה הראשונה בשיחה עם שוטרת, לפיה הנאשם רק ניסה לתקוף אותה, אינם משכנעים, אינם מבוססים ואינם תומכים בסיבה הגיונית להבדל משמעותי זה.

7. המתלוננת מסרה מספר גרסאות לגבי מיקום התקיפה בפניה, זאת לאחר שתחילה ציינה, כאמור, ניסיון תקיפה בלבד: בפני שוטר הסיור שהגיע לזירת האירוע, טענה כי הנאשם **"דחף אותה באף"**

בפנים" (נ/1); בהודעתה, אשר נמסרה פחות משעתיים לאחר מכן, ציינה שהנאשם "נתן לי מכה בשפתיים" (ת/4 ש-6); בעדותה בבית המשפט, העידה כי הנאשם "נתן לי את המכה הזאת (מדגימה מכה בכף יד פתוחה מעל השפה העליונה ומתחת לאף)" (עמ' 8 ש-12-13 לפרוט'). המתלוננת לא סיפקה הסבר מניח את הדעת לשוני זה, וענתה לגבי רישום דבריה על ידי השוטרים, כי "אני אמרתי מתחת לאף, כל אחד יכול לכתוב מה שהוא רוצה" (עמ' 9 ש-12 לפרוט').

למעלה מהצורך, ביחס לטיעון ב"כ המאשימה כי המתלוננת התלוננה על אלימות ברף נמוך מאד, כאשר יכולה היתה להעליל דברים חמורים מכך, יודגש כי לא נמצא כל סימן חבלה על גופה. כל תלונה על אלימות ברף גבוה יותר, היתה מובילה לציפיה לאיתור סימני חבלה. בנוסף, טיעון זה של המאשימה התעלם מכך שהמתלוננת ייחסה לנאשם עבירות קשות וחמורות של קיום יחסי מין בכפיה, לאורך שנים, דברים אשר גם לגביהם לא נמצא כל ממצא ראייתי תומך ולפיכך לא יוחסו לנאשם. כפי שיפורט בהמשך, יש גם לסוגיה זו השפעה על קביעת מהימנות המתלוננת.

8. גרסתה המתפתחת של המתלוננת לגבי אופי האלימות, מניסיון תקיפה לתקיפה, באה לידי ביטוי גם בהוספת עבירות חמורות עשרות מונים, של קיום יחסי מין בכפיה, לאורך שנים. המאשימה בחרה שלא לייחס לנאשם עבירה כלשהי ביחס לסוגיה זו, כאשר ריבוי גרסאות המתלוננת אף ביחס לכך והיעדר כל ראיה תומכת, מחזקים זאת ומכרסמים עוד במהימנותה. גם בנושא זה, הרבתה המתלוננת בגרסאות: תחילה, בפני שוטר הסיוור, טענה כי הנאשם **"כופה את עצמו עליה בקיום יחסי מין למרות שהיא אמרה לו שהיא לא מעוניינת"** (נ/1); בהמשך, בהודעתה הראשונה במשטרה, כעבור פחות משעתיים, שבה המתלוננת על כך שהיא אומרת לנאשם שאינה רוצה לקיים יחסי מין, אך **"לא מתנגדת פיזית, כדי לא להעיר את הילדה"** (ת/4 ש-15); לאחר כשעה, מסרה המתלוננת במשטרה הודעה נוספת, בה שינתה את גרסתה וטענה כי היא מתנגדת פיזית לקיום יחסי מין, **"דוחפת אותו, אני אומרת לו שאני לא רוצה למה אתה עושה לי בכוח והוא אומר לי שאני שלו וממשיך בכוח"** (ת/5 ש-11-12). בבית המשפט, לא היה למתלוננת כל הסבר לשינוי משמעותי ומהותי זה בין גרסאותיה (עמ' 12 ש-27 לפרוט').

אין ספק, כי דברי המתלוננת בהזדמנויות שונות, שהנאשם כפה עליה לקיים עימו יחסי מין, היו מחייבים הגשת כתב אישום בבית המשפט המחוזי, ככל שהיה להם משקל ראייתי מספק. לא מצאתי שוני משמעותי בעוצמת הראיות, בין העבירות שיוחסו לנאשם בכתב אישום זה, לבין עבירות המין שייחסה לו המתלוננת, לאור הגרסאות המתפתחות ומשתנות בסוגיות השונות.

9. העצמת מעשיו של הנאשם, מוצאת ביטוי בהתייחסויות נוספות של המתלוננת. תחילה, בהודעתה הראשונה במשטרה, השיבה כי אין זו הפעם הראשונה בה הנאשם תקף אותה **פיזית** (ת/4 ש-10-11). בעדותה בבית המשפט, חזרה בה מדברים אלה והעידה כי מדובר בתקיפתה הראשונה מאז ומעולם (עמ' 5 ש-27 לפרוט'). קשה לקבל את הסברה של המתלוננת, כי אולי לא הבינה את השאלה, במיוחד בהתחשב בהמשך תשובתה בהודעתה בה ציינה, מיד לאחר שטענה כי אין זו הפעם הראשונה בה הותקפה פיזית, שהיא מטופלת ברווחה וכי הם כבר זמן רב ביחסים לא טובים (ת/4 ש-11). המתלוננת ביקשה ליישב סתירה זו בבית המשפט, בשאלה **"קללות זה לא התקפה?"** (עמ' 11 ש-33 לפרוט').

אך התרשמותי משליטתה הטובה בשפה העברית, מציבה שאלה זו כמיתממת, לכל הפחות, ומקנה לה משקל נוסף בכרסום מהימנות המתלוננת.

באופן דומה, העצימה המתלוננת את תלונתה במשטרה לגבי הנאשם, כשטענה כי הנאשם "**כל הזמן**" מאיים עליה (ת/ש-22-21), ושבה על דבר האיומים "**כל הזמן**" אף בעדותה בבית המשפט (עמ' 5 ש-31 לפרוט'). על מנת להדגיש את חששה מפני איומיו, ציינה המתלוננת בפני שוטר הסיור שהגיע לזירת האירוע, כי "**היא חוששת ממנו מכיוון שלפני כמה ימים הוא הביא סכינים לבית והניח אותם במקום בולט**" (נ/1). בהודעתה במשטרה, שבה המתלוננת על כך שהנאשם "**הביא הביתה סט של סכינים (שתי סכינים גדולים) היום השוטרים שהיו בבית, אני הראיתי את הסכינים שהוא הביא לשוטר יגאל, אני מפחדת ממנו...**" (ת/4 ש-28-26). בעת חקירתה הנגדית בבית המשפט, טענה המתלוננת שהסכינים היו על השולחן בבית והשוטר הוא ששאל אותה עליהם. לטענתה, השיבה לשוטר רק שהנאשם קנה אותם והיא לא יודעת מדוע. יש לציין, כי המתלוננת שבה על תשובה תמימה זו שלוש פעמים (עמ' 13 ש-28-21 לפרוט'). דברים אלה עומדים בסתירה לדברים הברורים שעלו מדו"ח הפעולה (נ/1), בו הביעה המתלוננת, בפני שוטר הסיור, חשש מפני הנאשם ושימוש בסכינים שהביא לביתם, כאשר השוטר כלל לא ציין שהבחין בסכינים, ששאל את המתלוננת דבר מה לגבי סכינים כלשהם או כי תפס סכינים במקום. יש להעריך, שככל שהשוטר היה מבחין בכלי אשר יכול להוות סכנה למתלוננת או סכין הנמצא ב"מקום בולט" ותומך בגרסת האיומים באופן זה, היה פועל לתפוס אותו. רק כשעומתה עם גרסתה במשטרה, טענה המתלוננת שיתכן כי חששה מפני הסכינים, אך לא מסרה כל הסבר מניח את הדעת מדוע סכינים אלה העלו את חששה לעומת הסכינים שהיו במטבח בדרך קבע (עמ' 14 ש-14-10 לפרוט').

המתלוננת הוסיפה את תיאור יחסו המחמיר של הנאשם כלפיה אף בתחום נוסף, וייחסה לו במהלך הודעתה במשטרה "אלימות כלכלית" כנגדה (ת/ש-51). בעת עדותה בבית המשפט, שבה המתלוננת וטענה כי הנאשם שלט בה כלכלית במהלך תקופה זו (עמ' 14 ש-19-18 לפרוט'). לטענתה, לא היתה יכולה למשוך כספים מהבנק מכיוון שהנאשם לקח את כרטיס האשראי שלה, ולא ניגשה ישירות אל הבנק בשל חששה מפני הנאשם (עמ' 7 ש-12-8 לפרוט'). רק בעת חקירתה הנגדית, התברר כי התייחסות זו נוגעת לתקופה של עד שנתיים וחצי קודם להגשת התלונה (עמ' 15 ש-22 לפרוט'), מועד בו פתחה המתלוננת חשבון בנק השייך רק לה, נוסף על החשבון המשותף עם הנאשם, חשבון אליו עברה ישירות חלק ממשכורתה (עמ' 14 ש-30-20 לפרוט').

צירוף דברים אלה, מוסיף להתרשמותי לגבי רצונה של המתלוננת להעצים ולהפריז ביחס למעשיו של הנאשם וביחס לחששה מפניו בעת תלונתה במשטרה. הסברה של המתלוננת, כי חששה מפני הנאשם ולכן פנתה לשרותי הרווחה, כחודש עובר לאירוע, על אף שלא היתה כל אלימות פיזית מצידו, איומים או אלימות כלכלית באותו שלב - אינו סביר ואינו הגיוני. לא ברור מה הביא את המתלוננת ליצור קשר טיפולי דווקא באותו שלב, כחודש עובר לתלונתה, תוך הסתרת הדבר מפני הנאשם ובלא לרתום אותו להליך טיפולי זוגי. עוד תמוה הדבר, לאור העובדה שלא נמצא כל הסבר מניח את הדעת לכך שהמתלוננת, אשר כה חששה מפני הנאשם, לא שיתפה עימו פעולה ביוזמתו להתגרש ממנה. המתלוננת אישרה בבית המשפט, כי הנאשם הציע לה למצוא עורך דין ולהיפרד ואף פנה אליה שתגיע למשרד עורך הדין במועד מסוים. לדבריה, העדיפה לפנות לרשויות הרווחה ולא שיתפה פעולה עם הפניה לעורך דין, מכיוון שלא האמינה שהנאשם ישתף פעולה בהליך גירושין (עמ' 16 ש-16-14, 29-32 לפרוט'). קשה לקבל הסבר זה, במיוחד בהתחשב בכך שהנאשם הוא שביצע את הפניה לעורך דין אך המתלוננת לא שיתפה פעולה עם פניה זו.

10. ריבוי גרסאות המתלוננת, חוסר הגיון הסבריה וסבירותם בנוגע לסוגיות מהותיות, וכן המגמה הברורה להעצים את חומרת התנהגות הנאשם כלפיה, מכרסמים באופן משמעותי ביותר במשקל עדותה. בהתחשב בכך, לא מצאתי לתת משקל רב לעדות השכנה, אשר מסרה עדות (ת/14) לגבי אמירת המתלוננת על תקיפתה, זאת לאחר שסיימה את שיחת הטלפון עם המשטרה. השכנה ציינה אף את מצבה הנפשי הנסער של המתלוננת באותו מעמד, ואולם אין מחלוקת כי המתלוננת אכן היתה במצב נפשי נסער לאחר ריב וויכוח עם הנאשם (זאת אם נתעלם מאחת מגרסאות המתלוננת ביחס לכך, ראו סעיף 6 בהכרעת הדין). אין בכך לחזק את הגרסה כי המתלוננת הותקפה על ידי הנאשם ולא כי היתה לאחר ויכוח סוער עימו, זאת במיוחד לנוכח המשקל הנמוך שניתן לעדותה. אשר לטענת המאשימה כי יש לתת משקל לכך שהמתלוננת עזבה את מקום מגוריה ועבודתה כשפנתה למקלט לנשים מוכות, אני מוצא כי בנסיבות המקרה עשויים להיות לכך הסברים שונים שאינם דווקא אלה התומכים בגרסת האלימות מצד המתלונן (למשל הסברה של המתלוננת המופיע בעמ' 18 ש- 5-8 לפרוט', זאת, כמובן, מבלי לקבוע דבר אלא אך ורק להפנות להסברים אפשריים אחרים).

הצטברות ההנמקות שלעיל, מותירה למעלה מספק סביר לגבי המיוחס לנאשם בכתב האישום. לפיכך, הוריתי על זיכוי הנאשם מהמיוחס לו בכתב האישום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר לצדדים עותק מהכרעת הדין.

ניתנה היום, כ"ז תשרי תשע"ט, 06 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים